

**INFORMACIJSKA PISMENOST U NASTAVNOM
PROGRAMU DIPLOMSKOG STUDIJA MEDICINSKOG
FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU**

**INFORMATION LITERACY IN THE GRADUATE STUDY
CURRICULUM AT THE SCHOOL OF MEDICINE,
UNIVERSITY OF ZAGREB**

Lea Škorić
lea.skoric@mef.hr

Marijan Šember
sember@mef.hr

Helena Markulin
hemar@mef.hr

Jelka Petranka
petrak@mef.hr
Središnja medicinska knjižnica, Medicinski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

UDK/UDC027.021:61(497.5Zagreb):004
Istraživanje / Research paper
Primljeno / Received: 15. 3. 2012.

Sažetak

Svladavanje vještina informacijske pismenosti preduvjet je cjeloživotnog obrazovanja i uspješnog snalaženja u informacijama preopterećenom okruženju. Visokoškolske knjižnice imaju važnu ulogu u poticanju razvoja vještina pronalaženja, probira i ocjene potrebnih informacija i njihova korištenja, s naglaskom na samostalnom učenju, kritičkom razmišljanju i rješavanju problema. Središnja medicinska knjižnica

Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (SMK) uključena je u sve obrazovne aktivnosti matične ustanove, pri čemu sudjelovanje u programu diplomskoga studija ima osobitu važnost. U obveznom predmetu *Uvod u znanstveni rad u medicini* SMK samostalno izvodi jedan nastavni modul vezan uza sustav medicinskih informacija. Tijekom jeseni 2011. godine, odmah nakon završetka nastave, provedeno je anketno ispitivanje studenata o nastavnom sadržaju. Anketni upitnik sadržavao je četiri pitanja s više ponuđenih odgovora, a ukupno su anketirana 254 studenta. Rezultati su pokazali kako velika većina studenata smatra da takav sadržaj mora biti obvezan dio nastavnog programa. Također, više od polovice studenata drži da je upoznavanje s dostupnim bibliografskim bazama podataka i načinima njihova pretraživanja najkorisniji dio sadržaja, te da će im ono što su saznali koristiti u dalnjem studiranju. Odgovori na pitanje o utjecaju koji bi sadržaj modula mogao imati na njihove stavove o informacijskoj pismenosti pretežno su se pravilno raspodijelili na: a) doprinos informacijskoj pismenosti općenito, b) povećanje osviještenosti o važnosti medicinskih informacija, c) doprinos razlikovanju pouzdanih od manje pouzdanih informacijskih izvora i d) utjecaj na odnos prema informacijama tijekom profesionalnog života. Rezultati ovog anketnog ispitivanja još su jedan dokaz svrhovitosti sustavnog poučavanja specifičnim informacijskim vještinama na razini visokih učilišta.

Ključne riječi: informacijska pismenost, studenti medicine, nastavni program, Središnja medicinska knjižnica Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Summary

*Mastering the art of information literacy is a prerequisite for lifelong learning and successful coping with the information overburdened environment. Academic libraries play an important role in developing the skills of finding, selecting, assessing and using information, with an emphasis on independent learning, critical thinking and problem solving. Central Medical Library at School of Medicine, University of Zagreb (CML) has been participating in all educational activities of its parent institution, whereat the participation in the graduate MD program is of a particular importance. As a part of the compulsory course *Introduction to Research in Medicine* the CML independently performs an instructional module on medical information resources. During the 2011 fall semester, immediately after the course, a survey of student opinions on the teaching content was conducted. The questionnaire contained four multiple choice questions, and a total of 254 students responded. The results have shown that the vast majority of students believe that such content should be a mandatory part of the curriculum. Also, more than half of the students consider the familiarization with the available bibliographic databases and their respective search methods as the most useful part of the instruction, and believe that the acquired knowledge will be useful for their further studies. Answers to the question about the impact that the contents of the module could have*

on their attitudes to information literacy are evenly distributed between a) contribution to information literacy in general, b) increased awareness of the importance of medical information, c) help in discriminating reliable from less reliable information sources, and d) influence on information behaviour in their professional life. The results of this survey provide further evidence on the importance of a systematic approach to teaching specific information skills in the higher education setting.

Keywords: information literacy, medical students, curriculum, Central Medical Library at the School of Medicine at University of Zagreb

Uvod

Obrazovno i informacijsko okruženje oduvijek su uzajamno povezani budući da je informacija temeljna sastavnica učenja. Povezanost obrazovanja i informacijskog opismenjivanja često se obrazlaže isticanjem informacijske pismenosti kao "katalizatora promjena u obrazovanju", i "preuvjeta za cje-loživotno učenje".¹

Poticanje i razvoj informacijske pismenosti već je godinama predmetom interesa knjižničara koji rade u sustavu obrazovanja, pa tako i visokoškolskog.² Razlogom za to, s jedne su strane, promjene u sustavu visoke izobrazbe koje studenta stavljuju u središte obrazovnog postupka, odnosno koje cjeloživotnom obrazovanju pridaju posebnu važnost. S druge pak strane, neprekidno raste količina dostupnih informacija i mijenja se tehnološka osnovica za njihovo objavljivanje, pohranu i širenje. Istraživanja su pokazala da studenti koji dolaze na sveučilište nisu dostačno informacijski pismeni. Primjerice, pri pretraživanju dostupnih mrežnih izvora, studentima je teško osmisliti učinkovitu strategiju pretraživanja, rezultate žele čim prije, a nedovoljno vremena posvećuju procjeni izvora,³ dok poseban problem predstavlja nedovoljna osviještenost o etičkim i pravnim vidovima pristupa informacijama. Sve to potaknulo

¹ Lasić-Lazić, Jadranka; Sonja Špiranec; Mihaela Banek. Izgubljeni u novim obrazovnim okruženjima – pronađeni u informacijskom opismenjivanju. // Svi putevi vode na Internet : zbornik radova. Rijeka, CUC 2011, 2011. [citirano: 2012-03-06]. Dostupno na: http://cuc.carnet.hr/2011/dokumenti?dm_document_id=481&dm_dnl=1

² Bruce, Christine. Information literacy as a catalyst for educational change : a background paper. // Lifelong learning : whose responsibility and what is your contribution? / eds. Danaher, Patrick Alan et al. Yeppoon : Central Queensland University Press, 2004. Str. 8-19. [citirano: 2012-03-06]. Dostupno na: <http://eprints.qut.edu.au/4977/>

³ University College London (UCL) CIBER group. Information behaviour of the researcher of the future ('Google Generation' project) : executive summary. 2008. [citirano: 2012-03-06]. Dostupno na: <http://www.ucl.ac.uk/infostudies/research/ciber/downloads/ggexecutive.pdf>

je knjižnice da nestrukturirano poučavanje provođeno različitim radionicama i povremenim tečajevima pretvore u sustavne programe izobrazbe koji postaju sastavnim dijelom sveučilišnih nastavnih planova i programa.⁴ U nastavne programe uključuju se sadržaji koji pomažu stjecanju vještina pronalaženja, probira i ocjene potrebnih informacija i njihova korištenja tijekom daljnje izobrazbe,⁵ s naglaskom na samostalnom učenju, kritičkom razmišljanju i rješavanju problema.⁶ Pokazalo se da je pri tome posebno važno uspostaviti suradnju knjižničara i nastavnika kako bi programi informacijskoga opismenjivanja bili što je više moguće uklopljeni u jezgru ukupnoga nastavnog sadržaja.⁷

Središnja medicinska knjižnica Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (u dalnjem tekstu SMK) sudjeluje u svim oblicima nastavne djelatnosti matične ustanove već dugi niz godina.⁸ Sudjelovanje u programu diplomske izobrazbe kroz obvezni predmet *Uvod u znanstveni rad u medicini* i izborni predmet *Važno je naći valjan dokaz* SMK drži posebno važnim jer je s poticanjem razvoja specifične informacijske pismenosti neophodno započeti na toj razini studija.⁹ Ciljevi predmeta *Uvod u znanstveni rad u medicini* su razvoj pozitivnog stava prema cjeloživotnom stjecanju znanja, svladavanje vještine traženja i kritičke prosudbe objavljenih informacija, stjecanje sposobnosti prikupljanja i obrade podataka, upoznavanje načela etičkoga postupanja u

⁴ Isto.

⁵ Kingsley, Karl; Gillian M. Galbraith; Matthew Herring; Eva Stowers; Tanis Stewart; Karla V. Kingsley. Why not just Google it? An assessment of information literacy skills in a biomedical science curriculum. // BMC Medical Education 11, (2011) [citirano: 2012-03-06]. Dostupno na: <http://www.biomedcentral.com/1472-6920/11/17>

⁶ Špiranec, Sonja; Tibor Toth; Mihaela Banek Zorica. Information Literacy in the academic context : global trends and local issues. // Digital Resources and Knowledge Sharing / Stančić, H. et al. (ur.). Zagreb : Department of Information Sciences, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb, 2009. Str. 388.

⁷ Chang, Sung-Shan; Kuan-nien Chen. University librarian respond to changes in higher education : example of a medical school. // New Library World 112, 9/10(2011), 435.

⁸ Petrak, Jelka. Izobrazba studenata za djelotvorne korisnike informacija – iskustva Središnje medicinske knjižnice Medicinskog fakulteta u Zagrebu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 41, 1/4(1998), 15-20.; Usp. i Petrak, Jelka; Helena Markulin; Tomislav Matić. Information literacy in continuing professional development of medical practitioners : a Croatian example. // Health Information & Libraries Journal 25, 1(2008), 46-49.; Petrak, Jelka. Pristup medicinskim informacijama : važnost sustavne poduke. // 4. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama (Slobodan pristup informacijama i akademска zajednica). Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 57-64.

⁹ Owusu-Ansah, Edward K. Information literacy and higher education : placing the academic library in the center of a comprehensive solution. // Journal of Academic Librarianship 30, 1(2004), 5.

istraživanju kao i osnova predstavljanja rezultata istraživanja. Način izvedbe ovoga predmeta jednim se dijelom promijenio tijekom posljednjih izmjena nastavnoga plana i programa. Glavnina nastavnog sadržaja premještena je s druge na šestu godinu studija. Razlozi su višestruki, no možda je najvažniji zrelost studenata za prihvatanje sadržaja koji se odnose na metode temeljnih i kliničkih istraživanja te obradu i objavu njihovih rezultata. Prvi dio predmeta *Uvod u znanstveni rad u medicini* koji se bavi naravi i ustrojstvom sustava medicinskih informacija ostao je, međutim, na drugoj godini jer je Vijeće predmeta bilo mišljenja da su ti sadržaji studentima potrebni u ranoj fazi studija. Taj dio programa (tzv. UZRM I) izvodi SMK, a sačinjavaju ga dva sata predavanja i tri sata vježbi. Modul je priključen izvedbenom planu jednog od ključnih predmeta druge godine diplomskog studija medicine - *Temeljima neuroznanosti*. Tijekom predavanja, studente se upoznaje s glavnim obilježjima medicinske literature, osnovnim kanalima prijenosa novih medicinskih informacija i načinima njihove organizacije radi ciljanog pretraživanja. Vježbe se održavaju u skupinama od najviše trideset studenata, u računalnoj učionici, pri čemu svaki student radi na "svom" računalu. Pohađanje vježbi je obvezno. Prvi, kraći dio vježbe odnosi se na upoznavanje dostupnih elektroničkih izvora medicinskih informacija kao što su elektronički časopisi, elektroničke knjige, mrežni portali, mrežne stranice knjižnice i slično. Drugi dio sadržava upoznavanje s najvažnijim bibliografskim bazama podataka u području medicine, osnovama postavljanja strategije pretraživanja te načinima pretraživanja. Nakon toga studenti pristupaju vođenom rješavanju postavljenih zadataka. Zadaci su izvedeni iz sadržaja predmeta *Temelji neuroznanosti*. Svaki student mora kolokvirati, odnosno samostalno riješiti dva zadatka prema zadanim kratkom scenariju,¹⁰ što se upisuje u indeks i preduvjet je pristupa završnom dijelu ispita na petoj godini.

Ocjena uspješnosti knjižničnih programa informacijskoga opismenjivanja provodi se na različite načine, pri čemu je važna kako percepcija studenata¹¹ i ostalih nastavnika visokoga učilišta,¹² tako i ocjena dugotrajnih učinaka

¹⁰ Primjeri: a) U bazi podataka PubMed provjerite koliko je radova objavio časopis *Nature Neuroscience* u posljednjih 10 godina; b) Muškarac star 70 godina boluje od Alzheimerove bolesti (engl. *Alzheimer disease*). Suprugu zanima može li mu pomoći uzimanje ginko bilobe (engl. *ginkgo biloba*). Pronadite u PubMed-u informaciju koja je utemeljena na znanstvenim dokazima kako biste dali primjereni odgovor.

¹¹ Morrison, Heather. Information literacy skills : an exploratory focus group study of student perceptions. // Research Strategies 15, 1(1997), 12-13.

¹² Gullikson, Shelley. Faculty perceptions of ACRL's Information Literacy Competency Standards for Higher Education. // Journal of Academic Librarianship 32, 6(2006), 584.

tih programa, bilo na daljnji tijek studija, bilo na postavljanje osnove za cje-loživotno učenje.¹³ U članku koji je imao velikog odjeka u knjižničarskog zajednici, američki autor Donald Barclay navodi kako, uza sve objektivne po-teškoće, treba nastojati vrednovati uspješnost podučavanja korisnika “s onim što imamo na način na koji možemo”, pri čemu su bilo kakvi podaci koje prikupimo bolji nego da ih uopće nema.¹⁴

Cilj istraživanja

Cilj je ovoga istraživanja utvrditi mišljenje studenata druge godine Medicinskoga fakulteta u Zagrebu o sadržaju i korisnosti “knjižničnog” modula *Uvoda u znanstveni rad u medicini*.

Metode

Podaci su prikupljeni anketnim upitnikom tijekom rujna i prosinca 2011. godine. Ispitivanje je tako obuhvatilo studente oba turnusa *Uvoda u znanstveni rad I*. Kako bi se “uhvatilo” mišljenje studenata o nastavnom sadržaju odmah nakon provedene nastave, anonimni anketni upitnik podijeljen je na-kon završetka praktičnog dijela nastave svim studentima koji su prisustvovali nastavi. Studenti su upitnik odmah popunili i vratili voditelju vježbi. Upitnik je sadržavao četiri pitanja s više ponuđenih odgovora. Prvo pitanje odnosilo se na zastupljenost informacijske pismenosti u nastavnom planu i programu i trebalo je dati uvid u razmišljanje studenata o potrebi takvih sadržaja. Drugo, treće i četvrto pitanje trebalo je dati studentsku ocjenu korisnosti sadržaja po-nuđenog u nastavnom modulu kojemu su prisustvovali.

Anketni upitnik popunila su 254 studenta.

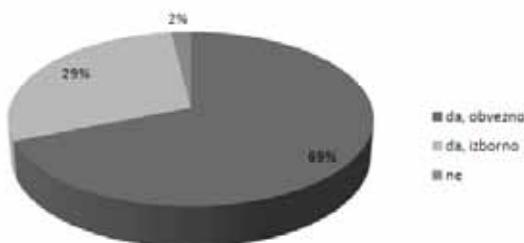
Rezultati i rasprava

Za odgovor na prvo pitanje “treba li upoznavanje s izvorima i načinima pristupa objavljenim medicinskim informacijama biti sastavnim dijelom na-stavnoga plana i programa”, bile su ponuđene tri mogućnosti (Slika 1). Čak 69 posto studenata (175) izjasnilo se da to mora biti obvezan sadržaj u na-stavnome programu, dok ih je 29 posto (74) mišljenja da to treba biti izborni

¹³ Wong, Gabrielle; Diana Chan; Sam Chu. Assessing the enduring impact of library instruction programs. // Journal of Academic Librarianship 32, 4(2006), 388.

¹⁴ Barclay, Donald. Evaluating library instruction : doing the best you can with what you have. // Reference Quarterly 33, Winter (1993), 200.

sadržaj. Samo 2 posto studenata (5) mišljenja je da takav sadržaj nije potreban u nastavnom programu studija medicine.

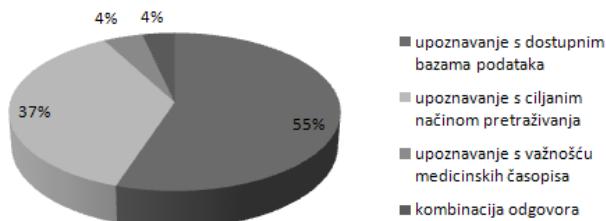
Slika 1. Mislite li da upoznavanje s izvorima medicinskih informacija treba biti saставni dio nastavnog plana i programa?

Iako je ovaj modul informacijskoga opismenjivanja dijelom veće cjeline, SMK u cijelosti osmišljava njegov sadržaj i u potpunosti je samostalna u njegovoј provedbi. Vježbe koje se provode u malim skupinama, na primjerima iz područja koje studenti u to vrijeme intenzivno proučavaju, držimo djelotvornim modelom podudarnosti stvarne informacijske potrebe i upućivanja u način njezina najboljeg zadovoljavanja. Odgovori na ovo pitanje pokazuju da studenti prepoznaju važnost vještine traženja i probira valjane medicinske informacije, a knjižničarima je to dokaz da način na koji se studente u to upućuje ostavlja traga u njihovim stavovima.

Drugo anketno pitanje odnosilo se na procjenu vrijednosti sadržaja modula UZRM I (Slika 2). Oko 55 posto ispitanika (140) drži da je upoznavanje s dostupnim bibliografskim bazama podataka najkorisniji dio sadržaja, dok ih 37 posto (94) drži da je to upoznavanje s ciljanim načinom pretraživanja tih baza. Ovakvi su odgovori očekivani, jer je naglasak u modulu i stavljen na taj dio informacijskoga opismenjivanja. Naime, posljednjih su se desetak godina u informacijskom prostoru medicine dogodile dvije velike promjene: pristup znanstvenoj literaturi proširio se i postao jednostavniji ne samo za liječnike nego i za bolesnike, a medicina se okrenula prema praksi u čijem se središtu nalaze bolesnik i objavljeni znanstveni dokazi koji bi mogli imati utjecaj na ishod medicinskoga postupka.¹⁵ Time vještina probira i kritičke prosudbe

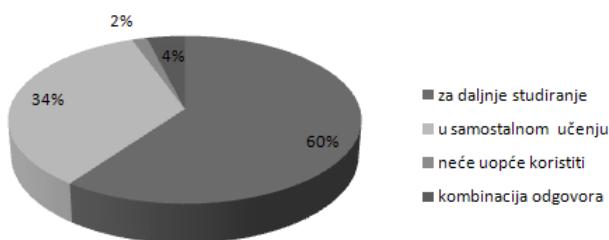
¹⁵ Hurwitz, Shepard R.; David C. Slawson. Should we be teaching information management instead of evidence-based medicine? // Clinical Orthopedics and Related Research 468, 10(2010), 2633.

dostupnih informacija postaje ključnom kompetencijom dnevne prakse i cje-loživotnoga učenja.

Slika 2. Što držite najkorisnjim iz sadržaja UZR I?

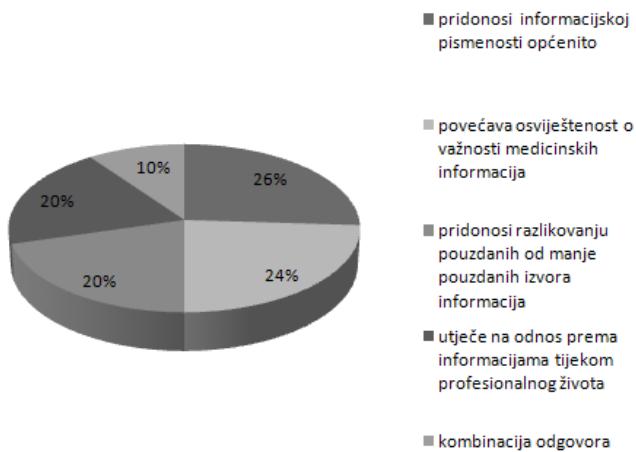
Odgovarajući na treće pitanje, ispitanici su iskazali mišljenje o najčešćoj primjeni usvojenog sadržaja (Slika 3). Oko 60 posto ispitanika (153) odgovorilo je da će im to koristiti u dalnjem studiranju, oko 34 posto (88) u samostalnome učenju, a 4 posto (10) i za jedno i za drugo. I nalazi drugih autora koji su ispitivali studentsku percepciju poučavanja informacijske pismenosti potvrđuju da ono pridonosi povećanju sposobnosti studenata za uspješno svladavanje obveza u dalnjem tijeku studija.¹⁶ Naši rezultati, osim toga, potvrđuju kako je odluka Vijeća predmeta da ovaj dio nastavnog programa *Uvoda u znanstveni rad u medicini* treba zadržati na drugoj godini studija medicine zaista bila ispravna.

Slika 3. To što smo saznali tijekom UZR I bit će najviše korisno

¹⁶ Lavy, I.; R. Or-Bach. ICT literacy education – college students' retrospective perceptions. // ACM Inroads 2, 2(2011), 70.

Četvrti pitanje odnosilo se na razmišljanje studenata o utjecaju koji bi sadržaj UZRM I mogao imati na njihove stavove o informacijskoj pismenosti. Odgovori su se približno pravilno raspodijelili na četiri ponuđena odgovora (Slika 4). Najviše studenata (66, odnosno 26 posto) odgovorilo je da sadržaj modula pridonosi informacijskoj pismenosti općenito, odnosno da povećava osviještenost o važnosti medicinskih informacija (61, odnosno 24 posto). Oko 20 posto studenata (52) mišljenja je da sadržaj modula pridonosi razlikovanju pouzdanih od manje pouzdanih informacijskih izvora, a približno isti udjel ispitanika (50) drži da će utjecati na njihov odnos prema informacijama tijekom profesionalnog života. Oko 10 posto ispitanika (25) odlučilo se za više ponuđenih odgovora, pri čemu polovica sva četiri ponuđena odgovora drži podjednako važima. Odgovori potvrđuju da su knjižničari tijekom nastave uspjeli uvjeriti studente u važnost objavljenih medicinskih informacija i njihova prijenosa u svakodnevnu praksu te u važnost pomne prosudbe njihove vjerodostojnosti.¹⁷

Slika 4. Mislite li da upoznavanje ovih sadržaja tijekom studija:

¹⁷ Judd, Terry; Gregor Kennedy. Expediency-based practice? Medical students' reliance on Google and Wikipedia for biomedical inquiries. // British Journal of Educational Technology 42, 2(2011), 359.

Zaključak

Rezultati ovog anketnog ispitivanja još su jedan dokaz svrhovitosti sustavnog poučavanja specifičnim informacijskim vještinama na razini visokih učilišta. Iako su studenti oduševljeni korisnici mrežnih informacija i pomagala, nedostaje im, prije svega, vještina kritičkoga probira i ocjene pronađenih informacija. Visokoškolska izobrazba važna je stepenica u stjecanju cjeloživotnih navika i stavova, pa tako i onih koji se odnose na odgovornost prema stjecanju znanja, ispravnoj uporabi objavljenih informacija i poštivanju intelektualnoga vlasništva. Uloga je knjižnica u informacijskom opismenjivanju studenata ključna i prihvaćenje te uloge jedan je od načina suzbijanja pokušaja minoriziranja djelovanja knjižnice u matičnim ustanovama.¹⁸ Osmišljavanje programa sveobuhvatnog informacijskog opismenjivanja i uključivanje u njihovo sustavno provođenje trebala bi biti zadaća svih knjižnica u sustavu, pri čemu bliska suradnja s nastavnim osobljem pridonosi ciljanom povezivanju s ukupnim nastavnim programom, a time i većoj učinkovitosti poučavanja.

LITERATURA

- Barclay, Donald. Evaluating library instruction : doing the best you can with what you have. // Reference Quarterly 33, Winter(1993), 195-202.
- Bruce, Christine. Information literacy as a catalyst for educational change : a background paper . // Lifelong learning : whose responsibility and what is your contribution? / eds. Danaher, Patrick Alan et al. Yeppoon : Central Queensland University Press, 2004. Str. 8-19. [citirano: 2012-03-06]. Dostupno na: <http://eprints.qut.edu.au/4977/>
- Chang, Sung-Shan; Kuan-nien Chen. University librarian respond to changes in higher education : example of a medical school. // New Library World 112, 9(2011), 425-445.
- Gullikson, Shelley. Faculty perceptions of ACRL's Information Literacy Competency Standards for Higher Education. // Journal of Academic Librarianship 32, 6(2006), 583-592.

¹⁸ Pažur, Ivana; Bojan Macan. KEKS – kratki edukacijski knjižnični seminari, primjer poučavanja korisnika Knjižnice instituta “Ruđer Bošković” u Zagrebu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 53, 3/4(2010), 86.

Hurwitz, Shepard R.; David C. Slawson. Should we be teaching information management instead of evidence-based medicine? // Clinical Orthopedics and Related Research 468, 10(2010), 2633-2639.

Judd, Terry; Gregor Kennedy. Expediency-based practice? Medical students' reliance on Google and Wikipedia for biomedical inquiries. // British Journal of Educational Technology 42, 2(2011), 351-360.

Kingsley, Karl; Gillian M. Galbraith; Matthew Herring; Eva Stowers; Tanis Stewart; Karla V. Kingsley. Why not just Google it? An assessment of information literacy skills in a biomedical science curriculum. // BMC Medical Education 11, (2011) [crtirano: 2012-03-06]. Dostupno na: <http://www.biomedcentral.com/1472-6920/11/17>

Lasić-Lazić, Jadranka; Sonja Špiranec; Mihaela Banek. Izgubljeni u novim obrazovnim okruženjima – pronađeni u informacijskom opismenjivanju. // Svi putevi vode na Internet : zbornik rada. Rijeka, CUC 2011, 2011. [crtirano: 2012-03-06]. Dostupno na: http://cuc.carnet.hr/2011/dokumenti?dm_document_id=481&dm_dnl=1

Lavy, I.; R. Or-Bach. ICT literacy education – college students' retrospective perceptions. // ACM Inroads 2, 2(2011), 67-76.

Morrison, Heather. Information literacy skills : an exploratory focus group study of student perceptions. // Research Strategies 15, 1(1997), 4-17.

Owusu-Ansah, Edward K. Information literacy and higher education : placing the academic library in the center of a comprehensive solution. // Journal of Academic Librarianship 30, 1(2004), 3-16.

Pažur, Ivana; Bojan Macan. KEKS – kratki edukacijski knjižnični seminari, primjer poučavanja korisnika Knjižnice instituta "Ruđer Bošković" u Zagrebu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 53, 3/4(2010), 73-86.

Petrak, Jelka; Helena Markulin; Tomislav Matić. Information literacy in continuing professional development of medical practitioners : a Croatian example. // Health Information & Libraries Journal 25, 1(2008), 46-49.

Petrak, Jelka. Izobrazba studenata za djelotvorne korisnike informacija – iskustva Središnje medicinske knjižnice Medicinskog fakulteta u Zagrebu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 41, 1/4(1998), 15-20.

Petrak, Jelka. Pristup medicinskim informacijama : važnost sustavne poduke. // 4. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama (Slobodan pristup informacijama i akademska zajednica). Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2007. Str. 57-64.

Špiranec, Sonja; Tibor Toth; Mihaela Banek Zorica. Information literacy in the academic context : global trends and local issues. // Digital Resources and Knowledge Sharing / Stančić, H. et al. (ur.). Zagreb : Department of Information Sciences, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb, 2009. Str. 387-396.

University College London (UCL) CIBER group. Information behaviour of the researcher of the future ('Google Generation' project) : Executive Summary. 2008. [citrano: 2012-03-06]. Dostupno na: <http://www.ucl.ac.uk/infostudies/research/ciber/downloads/ggexecutive.pdf>

Virkus, Sirje. Information literacy in Europe : a literature review. // Information Research 8, 4(2003) [citrano: 2012-03-06]. Dostupno na: <http://informationr.net/ir/8-4/paper159.html>

Wong, Gabrielle; Diana Chan; Sam Chu. Assessing the enduring impact of library instruction programs. // Journal of Academic Librarianship 32, 4(2006), 384-395.